

1992. október

Budapesti Városvédő Egyesület

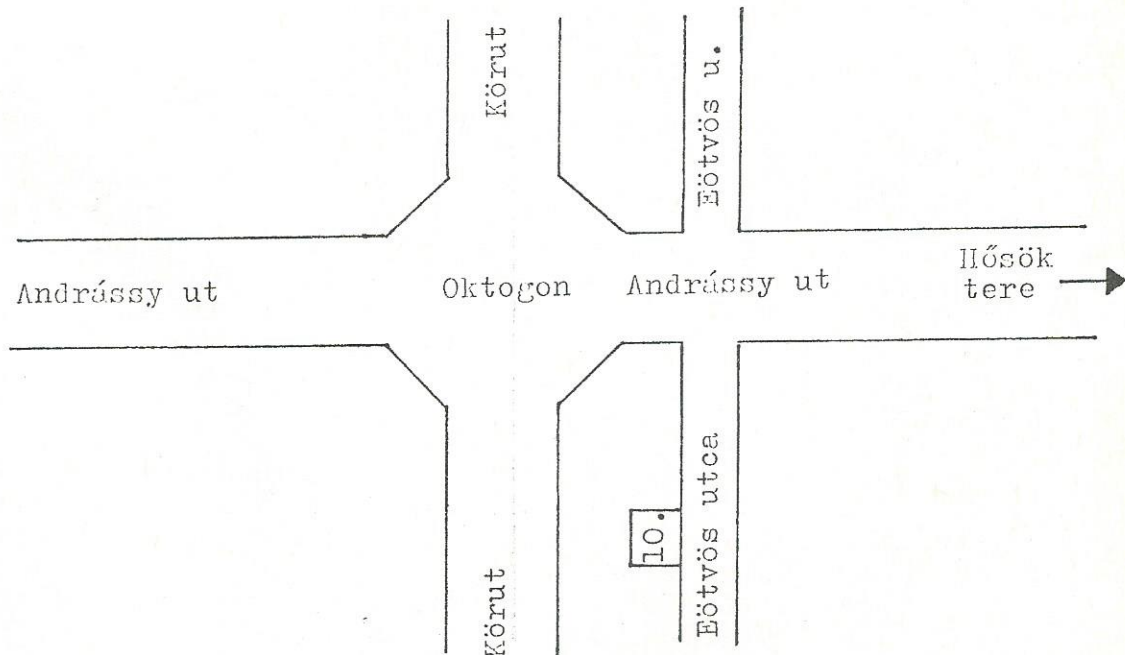
Budapest, VI., Eötvös utca 10.

Kedves Városvédő Társak!

Tisztelettel értesítjük Önöket, hogy elfoglaltuk új - VI., Eötvös utca 10. sz. alatti - helyünket. Titkárságunk új telefonszámai: 122-3870, 122-38-77, ill. a 121-24-90 központi számon keresztül a 43-as mellékállomáson a fotós csoport, a 21-es mellékállomáson pedig a gazdasági vezető érhető el.

Tekintettel arra, hogy a költözködés miatt az Értesítő-t csak a szokásosnál későbbi időpontban tudtuk postázni, néhány csoport ülése októberben elmarad. Kérjük, figyelmesen olvassák el a programot!

Új székhelyünk az Oktogontól - gyalog - 3 perc alatt elérhető.

Az Etele Kör hírei

1992. szeptember 9-én látogatást tettünk a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemen. Az Egyetem és Budai Arborétuma történetéről Diószegi Magda tudományos munkatárs szólt, majd bemutatta az arborétumot.

Rövid összefoglalás az Egyetem multjáról és az arborétumról

Hazánkban a kertészet csak a XIX. század közepén, a jobbágyfelszabadítás után indult erőteljes fejlődésnek. Dr. Entz Ferenc, az 1848-49-es magyar szabadságharc honvédtiszt orvosa felismerve a szakemberhiányt, 1853-ban megalapítja a Haszonkertészeket Képző Gyakorlati Tanintézetet. Az intézmény neve ezután többször változott, profilja és képzési ideje folyamatosan bővült.

Mai helyére 1876-ban telepítették át az iskolát. 1894-ben - a már állami tulajdonban lévő intézményt - Kertészeti Tanintézetté alakították, 3 éves képzési idővel. Az I. világ áboru alatt a Tanintézet kórházként működött. A kertészeti és szőlészeti szakoktatás a 30-as években felgyorsult fejlődése szükségessé tette az előrelépést az intézmény elnevezésében is. Az 1939-40-es tanévben M. kir. Kertészeti Akadémia néven nyitotta meg kapuit. Ekkor alakultak meg hivatalosan az első tanszékek, emelkedett az oktatók és hallgatók létszáma. 1943-ban az alapképzést és a továbbképzést egyesítve, a kormányzat létrehozta a M.kir. Kertészeti és Szőlészeti Főiskolát. A képzési idő 4 év volt és 16 tanszéken folyt. A végzett hallgatók „Okleveles kertész és szőlész” címmel, egyetemi képesítéssel egyenértékű diplomát kaptak. A II. világháboru a Főiskola épületeiben, berendezéseiben csak hosszú idő után pótolható kárt tett. Az 1945-ben létrehozott egyesített Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Kara lett az intézmény jogutódja.

További szervezeti és névváltoztatások következtek. Az intézmény mai nevét - Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem - 1986 óta viseli. Az Arborétum az Egyetem központi épületét és a budapesti kerok épületeit veszi körül. Legidősebb részében az első növényeket 1893-94 telén ültették. Csaknem 1000 féle fa és cserje és 90 évelő faj nyert elhelyezést a 3 hektárnyi területen. Az itt található növények egy része tehát - pl. néhány tölgy, dió, platán, páfrányfenyő - csaknem 100 éves. Az arborétum kialakítása tájképi jellegű volt, rendszertani hovatartozásuk szerint csoportosított növényekkel. Ez a csoportosítás - a kert bemutató jellegének megfelelően - az oktatást is szolgálta. A régi területek felújítása és az új területek létesítése - új telepítési elgondolás alapján - elsősorban a növény igényeinek figyelembevételével történik. A növényrendszertől való eltérés az esztétikus, parkszerű elrendezésre is tágabb lehetőséget nyújt. Egy másik törekvés, hogy minden taxonból legalább kettő legyen. Az Arborétum jelenlegi növényanyaga közel 1100 fásszáru taxont és csaknem 200 féle évelő dísznövényt, 160 hagymás virágot foglal magában. Az 1975 óta természetvédelmi terület elsődleges feladata, hogy bemutató kertként szolgáljon a szaktárgyi oktatáshoz, ezért megtalálható csaknem minden olyan fásszáru és évelő lágyszáru taxon, ami hazánkban nagyüzemi díszfaiskolai forgalomban van. A másik fontos feladat a honosítással kapcsolatos. A hazánkba ujonnan bekerülő fásszáru dísznövények - többek között - ebben az arborétumban kerülnek k próbálásra. Erre a terület éghajlati és talajadottságainál fogva kiválóan alkalmas. A harmadik feladat a hazai dendrológiai szelekciós munka termékeinek vizsgálata és bemutatása.

A látogatás szép élményt adott; mindenkinek őszintén javasolunk egy-egy sétát, mert az Arborétum bárki által látogatható!

Hidvégi Miklós

CSOPORTÜLÉSEK - PROGRAMOK

Fotós csoport: minden kedden 16 órakor

Szobor csoport: minden hétfőn 16 órától

Óbuda-Ujlak csoport: október 6-án, kedden 17 órakor az Óbudai Művelődési Központban /III., San Marco u. 81./

Kőbányai csoport: Az összejevetelek helye Bp., X., Halom u. 37/b. sz. alatti Állandó Helytörténeti Gyűjtemény 4-es sz. kiállítási és feldolgozó terme.

Minden hétfőn és csütörtökön 16-18 óra között a kerületi iskolák helytörténeti tagjainak, s a látogatók részére a kiállítás megtekintése, egyesületi tagjainkkal megbeszélések. október 8-án, csütörtökön 17 órakor tartjuk meg a Helytörténeti Gyűjtemény, s a Városvédő Egyesület kőbányai csoportja közös helytörténeti munkaközösségének III. n.é. gyűlését, melyre az érdeklődőket meghívjuk.

Napirend: 1/ A régi Kőbánya nevezetes művészei és mesterei sorozatban a Kőbányai Lengyel Templom /az ország egyetlen lengyel templomának/ történetét, s a tervező Árkay Aladár műépítész munkásságát ismerteti - a már gyűjteményünkben lévő tudományos dokumentáció alapján - dr. Gecse Albert.

2/ A Budapesti Városvédő Egyesület központjának a Bp., V., Bástya u. 35.sz. alól Bp., VI., Eötvös u. 10. sz. épületbe való átköltözésének bejelentése és egyesületi működésünkről szóló beszámoló tart: dr. Gecse Albert.

3/ A helytörténeti gyűjtemény fejlesztés és rendezés körülményeiről, anyagi helyzetünk állásáról tájékoztat: Juhász János muzeológus.

4/ Hozzászólások, feladataink megtárgyalása.

Promontor-Tétény munkacsoport: október 19-én, hétfőn 17 órakor tartjuk soronkövetkező havi összejeveteletünket a Budafok-Tétény Művelődési Központban /Bp., XXII., Nagytétényi ut 35./, melynek keretében

„Promontor település alapítója: Savoyai Jenő” címmel Garbóci László és

„Savoyai Jenő életének magyar vonatkozásai” címmel Bartos Mihály tart előadást.

október 31-én, szombaton 15 órakor a budafoki Savoyai Jenő téren, hagyományainknak megfelelően - katonai tiszteletadással egybekötött - halottak napi megemlékezést tartunk az első és második világháború katonahősei és polgári áldozatai emlékére. /Megközelíthető: 3, 14, 114-es autóbusszokkal, vagy 47-es villamossal/

Rákosfalvi csoport: október 14-én, szerdán 16 órakor Rákosfalvi Polgárok Találkozója!

Helyszín: Rákosfalvi Községi Ház, Bp., XIV., Rákosfalva park 3. sz.

Jászok Egyesülete: október 12-én, hétfőn tartja „fogadóóráját” az Eötvös utcában! 15,30-17,30 óráig

Környezetvédelmi csoport: október 21-én, szerdán 16 órakor már az Eötvös utca 10. sz. alatti új egyesületi helyiségünkben tartjuk e havi összejeveteletünket. Indító megbeszélésünkre minden érdeklődőt várunk!

Tagtársaink írják:

Dr. D. Trócsányi Mártának üzenem, - aki, mint a legutóbbi Értesítőből megtudhattuk, a Közgazdasági Egyetem körüli palánkok és az ott található vasbábuk és láncok eltávolítását sürgeti - hogy ha a palánkok és az apró kavicsok nem is, de a vasbábuk és a láncok mindenképpen hozzátartoznak az épület stílusához, s azok elvitele - véleményem szerint - helytelen lenne. Lásd pl. a Főügyészség épületét a Lipótvárosban /hogy csak egyet említsek/, melyet szintén vasbábuk és láncok vesznek körül, meghagyva ezzel az épület hajdani stílusát, jellegét. Nem mindegy ugyanis, hogy milyen stílusuk az „utcabutorok”, éppen elég baj, hogy annakidején száműzték a fővárosból gyönyörű kandelábereinket. A vasbábuk nem gátolnák padok elhelyezését és a parkosítást.
/Itt jegyzem meg, hogy helytelen volt a régi stílusu, fekete-fehér láncokat a Kossuth téren kicserélni narancssárga korlátra, mely nem illik a tér jellegéhez./

Szentandrás Erzsébet

A Rákosfalvai Helytörténeti Klub meghívja Önt
és minden érdeklődőt a
Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskolában
rendezendő helytörténeti kiállításra.

Megnyitót mond: Gyenge Sándor XIV. ker. képviselő
Időpont: 1992. szeptember 30. de. 10 óra 10 perc
Helyszín: Budapest XIV. ker. Kerepesi út 124. (Piros iskola)

Bencseller Lajos
klubvezető

A kiállítás megtekinthető: 1992. október 14-ig de. 10 órától du. 4 óráig.

Az Egyesület - havonta 2000 példányban megjelenő - bulletinja.
A kiadásért felelős: Vitkay Katalin és Platthy Lóránt.